

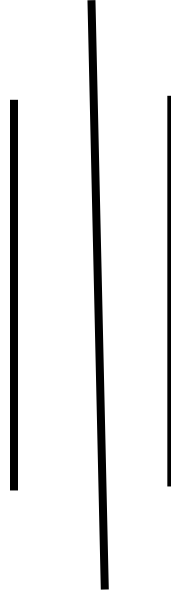

डुङ्गेश्वर गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिका कार्यालय

दैलेख

कर्णाली प्रदेश, नेपाल

सामुदायिक विद्यालयको शिक्षक तथा कर्मचारी दरवन्दी मिलान तथा विद्यालय घटाउने थप्ने
कार्यविधि २०७५

प्रमाणिकरण मिति : २०७५।३।१७

प्रमाणित गर्नेको दस्तखत :

कार्यपालिकाबाट स्वीकृत मिति : २०७५।३।१५

प्रथम पटक संशोधन मिति: २०७९।१०।२५

सामुदायिक विद्यालयको शिक्षक तथा कर्मचारी दरवन्दी मिलान तथा विद्यालय घटाउने थप्ने कार्यविधि २०७५

डुङ्गेश्वर गाउँपालिकाको सामुदायिक विद्यालयहरुको विद्यामान समस्या समाधान गर्न र समग्र शैक्षिक गुणस्तर सुधार गर्न लागि स्थानिय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा(११)को उपदफा(२) को (ज) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरि डुङ्गेश्वर गाँउ कार्यपालिकाले यो कार्यविधि जारि गरेको छ ।

कार्यपालिकावाट स्वीकृत मिति : २०७५।१५

प्रमाणिकरणमिति : २०७५।३।१७

प्रथम पटक संशोधन मिति: २०७९।१०।२५

परिच्छेद १

प्रारम्भिक

१) संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :

- क) यो कार्यविधिको नाम सामुदायिक विद्यालयको शिक्षक तथा कर्मचारी दरवन्दी मिलान कार्यविधि २०७५ रहेको छ ।
- ख) यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२) परिभाषा :

विषयवा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा :

- क) “कार्यविधि” भन्नाले सामुदायिक विद्यालयको शिक्षक कमतथा कर्मचारी दरवन्दी मिलान विद्यालय घटाउने थप्ने कार्यविधि २०७५ रहेको छ ।
- ख) “सामुदायिक विद्यालय” भन्नाले शिक्षा नियमावलीको नियम ५ वमोजिम स्वीकृत प्राप्त गरि स्थानीय तह वा व्यवस्थापन समितिले व्यवस्थापन जिम्मा लिएका सामुदायिक विद्यालय सम्भन्नु पर्छ ।
- ग) “संस्थागत विद्यालय” भन्नाले निजी लगानीमा संचालन गर्ने गरि नियम ५ वमोजिम अनुमति पाइ स्थापित विद्यालय सम्भन्नु पर्छ ।
- घ) “सामुदायिक शिक्षक” भन्नाले समुदाय द्वारा व्यवस्थित विद्यालयमा नेपाल सरकारवाट स्वीकृत वा अनुमोदन प्राप्त दरवन्दी अर्न्तगत व्यवस्थापन समितिले नियुक्त गरेको शिक्षक सम्भन्नु पर्छ ।

ड) “अध्यक्ष” भन्नाले गाउँपालिकाको अध्यक्ष सम्भन्नुपर्छ ।

च) “उपाध्यक्ष” भन्नाले गाउँपालिकाको उपाध्यक्ष सम्भन्नु पर्छ ।

छ) “प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत” भन्नाले स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को ८४ वमोजिमको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सम्भन्नु पर्छ ।

ज) “शिक्षा अधिकृत वा विद्यालय निरीक्षक” भन्नाले गाउँपालिकाको शिक्षाको प्रमुख वा सो प्रमुखको कामकाज गर्न तोकिएको कर्मचारीलाई सम्भन्नु पर्छ ।

झ) “सदस्य” भन्नाले गाउँशिक्षा समितिका सदस्य सम्भन्नु पर्नेछ

ञ) “कार्यपालिका सदस्य” भन्नाले गाउँ सभावागाउँकार्यपालिकाको सदस्य सम्भन्नु पर्छ र सो शब्दले गाउँ सभावागाउँकार्यपालिकाको अध्यक्षउपाध्यक्ष र वडा समितिको सदस्यलाई समेत जनाउनेछ ।

ट) “विद्यालय व्यवस्थापन समिति भन्नाले” शिक्षा नियमावलीको नियम २६ वमोजिम गठन भएको विद्यालय व्यवस्थापन समितिलाई सम्भन्नु पर्छ ।

परिच्छेद २

शिक्षक दरवन्दी अनुपात सम्बन्धी व्यवस्था

३) दरवन्दी शिक्षक अनुपात:

(१) गाउँपालिका भित्र संचालित वालविकास केन्द्रहरुमा १ जना सहयोगी कार्यकर्ता (शिक्षिका) कायम गरिनु पर्नेछ ।

२) कक्षा १ संचालन गर्ने विद्यालयमा १ जना शिक्षक कायम गरिनु पर्नेछ ।

३) कक्षा १- ३ संचालन भएका विद्यालय मा न्यूनतम् २ जना शिक्षक दरवन्दी कायम गर्नुपर्नेछ ।

४) कक्षा १- ३ संचालन भइ विद्यार्थी संख्या २० भन्दा कम भएमा १ जना २० देखि ५० सम्म विद्यार्थी संख्या भएमा २ जना र ५० भन्दा वढी विद्यार्थी भएमा ३ जना शिक्षक कायम गरिनु पर्नेछ ।

५) कक्षा १-३ संचालन भइ ३० जना सम्म विद्यार्थी भएमा न्यूनतम् २ जना शिक्षक दरवन्दी कायम गरिनु पर्नेछ ।

६) कक्षा १-५ संचालन भइ ५० जना सम्म विद्यार्थी भएमा न्यूनतम् ३ जना शिक्षक दरवन्दी कायम गर्नु पर्नेछ ।

७) कक्षा १-५ संचालन भइ ७० जना भन्दा वढी विद्यार्थी भएमा ४ जना शिक्षक दरवन्दी कायम गरिनु पर्नेछ । र १०० जना भन्दा वढी विद्यार्थी भएमा ५ जना शिक्षक दरवन्दी कायम गरिनु पर्नेछ ।

८) कक्षा १-८ संचालन भइ १०० जना सम्म विद्यार्थी भएमा न्यूनतम् ७ जना शिक्षक दरवन्दी कायम गरिनु पर्नेछ ।

९)

१०) कक्षा १-८ संचालन भइ १३० भन्दा माथि विद्यार्थी भएमा न्यूनतम् ८ जना शिक्षक दरवन्दी कायम गरिनु पर्नेछ ।

११) माध्यामिक तहमा ९-१० कक्षा संचालन भइ कम्तिमा ९० विद्यार्थी भएमा न्यूनतम ४ दरवन्दी कायम गरिनु पर्नेछ ।

१२) माध्यामिक तहमा ९-१२ कक्षा संचालन भइ १८० विद्यार्थी भएमा कम्तिमा ७ जना शिक्षक दरवन्दी कायम गर्नु पर्नेछ ।

१३) कक्षा १-३ कक्षा संचालन भइ ३० जना विद्यार्थी नभएको र अर्को विद्यालयको दुरी आधा घण्टा भएमा त्यस्तो विद्यालय लाइ अर्को विद्यालयमा समायोजन गर्नुपर्नेछ । यदि भौगोलिक विकटता भएमा १ शिक्षक दरवन्दी कायम गर्नुपर्नेछ ।

१४) कक्षा १-५ संचालन भइ ५० जना विद्यार्थी नभएका विद्यालयमा कक्षा ४ र ५ लाई नजिकको विद्यालयमा समायोजन गरि २ वटा शिक्षक दरवन्दी कायम गर्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद ३

विद्यालय तह कक्षा घटाउने व्यवस्था

३) विद्यालय तह घटाउने

१) आधारभुत तह विद्यालयमा ६-८ कक्षा संचालन भइ ५० विद्यार्थी नभएमा विद्यालयमा उक्त विद्यालयको ६-८ कक्षा घटाउनु पर्नेछ ।

२) आधारभुत तहको विद्यालयमा शिक्षक दरवन्दी कायम गर्न आधारभुत तहको कक्षा १-८ को विद्यार्थी संख्या लाइ आधार बनाउने ।

३) विद्यालयमा मौजुदा दरवन्दी कायम गर्न प्रति शिक्षक २०जना विद्यार्थी अनुपातलाइ आधार बनाउने र नयाँ दरवन्दी थपगर्न प्रति शिक्षक ३० जना विद्यार्थी आधार बनाउने ।

- ४) विशेष परिस्थिति बाहेक कुनै विद्यालयको कक्षा तह घटाउनु पर्दा उक्त विद्यालय देखि नजिकको विद्यालयमा शिक्षक दरवन्दी समेत समायोजन गर्ने
- ५) कक्षा १-३ संचालन भएका आधारभुततहका विद्यालय समायोजन भए पनि मौजुदा बालविकास केन्द्र यथावत रहनेछन् ।
- ६) बालविकास केन्द्र नभएको विद्यालयमा गाउँपालिका बाट नयाँबालविकास केन्द्र स्थापना गरि संचालनको व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।
- ७) स्थानीय समुदायको माग र विद्यार्थी संख्या देखिएमा समुदायमा बालविकास केन्द्र खोल्नु पर्नेछ ।
- ८) समुदाय मा बालविकास केन्द्र स्थापना भएका विद्यार्थी अभावमा संचालन नभएका बालविकास केन्द्रहरुलाई नजिकको दरवन्दी अपुग रहको विद्यालयमा समायोजन गर्नु पर्नेछ ।
- ९) समुदायमा स्थापना भएका बालविकास केन्द्रहरुमा कम्तिमा १० जना विद्यार्थी देखिएमा पुनः संचालन गर्न सकिने छ ।
- १०) कक्षा १-३, १-५ संचालन भएको विद्यालय ,माध्यामिक विद्यालयमा समायोजन हुने अवस्था भएमा सो विद्यालयको आधारभुत तहको कार्यालय सहयोगीको पारिश्रमिक नघटने गरि विद्यालयको आन्तरिक स्रोत बाट व्यवस्थापन हुनेछ ।
- ११) विद्यालय समायोजन भइ विद्यालय नरहेमा सो स्थानमा समुदायको माग अनुसार बाल विकास खोल्नु पर्नेछ ।
- १२) दरवन्दी मिलानको लागी शैक्षिक सत्र २०७९/२०८० मा गाउँपालिका स्तरिय शिक्षा समिति बाट अनुमगन भएका विद्यार्थी संख्याको आधार मान्नु पर्दछ ।
- १३)कार्यविधीको दफा ३ को उपदफा (१) देखि (७) दफाहरुमा जुनसुकै व्यहोरा भएतापनि आधारभुत तहका(१-५) विद्यालयमा ५ जना भन्दा बढी शिक्षक दरवन्दी हुने छैन ।
- १४) समायोजन हुने विद्यालयको कार्यालय सहयोगीलाई दरवन्दी सहित नजिकको कार्यालय सहयोगी पद नभएको विद्यालयमा दरवन्दी सहित समायोजन गर्नु पर्नेछ ।
- १५) समायोजन भएका विद्यालयको सम्पति व्यवस्था नहुन्जेल सम्म विद्यालयको सम्पति संरक्षणका लागी कार्यालय सहयोगी लाइ साविककै विद्यालयमा हाजिर गराइनेछ ।
- १६) यसरी समायोजन भएका विद्यालयको सम्पुर्ण नगदी जिन्सी समायोजन भइ जाने विद्यालयमा हुनु पर्नेछ ।

१७) माथि दफा ३ को उपदफा १ देखि १७ मा जुनसुकै लेखिएको भएतापनि भौगोलिक विकटताका कारण विद्यार्थीहरू शिक्षावाट वञ्चित हुने अवस्था आएमा त्यस्ता स्थानको विद्यालयको विद्यालय तह कक्षा घटाइने छैन ।

परिच्छेद ४

विद्यालय तह कक्षा वढाउने व्यवस्था

४) विद्यालय तह कक्षा वढाउने :

१) शिक्षा ऐन २०२८ को दफा १९ ले दिएका अधिकार प्रयोग गरि डुङ्गेश्वर गाउँपालिका २०७४ को परिच्छेद २ विद्यालय खोल्ने अनुमति वा स्वीकृति सम्बन्धी व्यवस्था अनुसार प्रकृया पुरा गरेका विद्यालयहरूको कक्षा थप गरिने छ ।

२) शिक्षा नियमावली अनुसार विद्यालय खोल्नका लागि आवश्यक पर्ने पुर्वाधारहरू हुनु पर्नेछ ।

३) भौगोलिक विकटता भइ शिक्षावाट विद्यार्थीहरू वञ्चित हुने अवस्था देखिएका त्यस्ता विद्यालयहरू मा कक्षा थप गर्न सकिनेछ ।

४) स्थानीय संस्कृति, भेष भुषा , मातृ भाषा संरक्षण प्रवद्धन तथा विकास र प्रविधीमुलक, व्यवशायिकमुलक सिपमुलक शिक्षा दिनका लागि विद्यालय खोल्न पुर्वाधार पुरा गरेमा सो विषय संचालन गर्न कक्षा थपगर्न सकिने छ ।

परिच्छेद ५

विद्यालय शिक्षक दरवन्दी मिलान सम्बन्धी व्यवस्था

५) विद्यालय शिक्षक दरवन्दी मिलान सम्बन्धी व्यवस्था :

१) अपायक परेको शिक्षकहरूलाइ घर पायक पार्न दरवन्दी मिलान गरिनेछ ।

२) शिक्षकहरूको मागका आधारमा मिलान गरिनेछ ।

३) शिक्षकहरूको शैक्षिक योग्यताका आधारमा दरवन्दी मिलान गर्नु पर्दछ ।

४) विद्यालयको प्रशासकीय प्रमुख (प्र.अ) व्यवस्थापन गर्न दरवन्दी मिलान गरिनेछ ।

५) विद्यालयमा रिक्त दरवन्दीका आधारमा दरवन्दी मिलान गरिनेछ ।